

ЮР. ТЕМА

КОРПОРАТИВНИЙ ЮРИСТ

ЩО В ІМЕНІ ТВОЇМ, «КОРПОРАТИВНИЙ ЮРИСТЕ»

Мені пригадується доречна історія, пов'язана з цим терміном. В одному поважному українському медіа вирішували: на яку читацьку аудиторію орієнтуватися? Вирішили: з-поміж інших орієнтуватися на «корпоративного юриста». Закипіла робота, минув час. І невдовзі з'ясувалося: не до кінця було розтлумачено зміст терміна.

Зокрема, одні мали на увазі юриста, який працює в юридичній фірмі, що обслуговує корпорації (підприємства). Інші ж – юриста підприємства, якого в нас заведено називати «юрисконсультом».

Яке з визначень коректне? Як з'ясувалося, обидва підходи мають право на існування. І це тому, що і юрисконсульт, і юрист корпоративної юрфірми займаються корпоративним правом. Отже, більш доцільним було б визначити «корпоративного юриста» не за місцем роботи, а за її предметом. Тобто, *корпоративний юрист – це юрист, котрий спеціалізується на корпоративному праві*. Цей підхід до визначення, до речі, є прийнятним на заході, звідки він і потрапив у нашу юридичну культуру і термінологію.

Якщо притримуватися такої термінології, то корпоративним юристом може вважатися і дослідник чи вчений-юрист, який займається науковим вивченням проблем корпоративного права, підприємництва. Також слід відзначити, що й не кожен юрисконсульт, хоча він і працює на підприємстві (за формою корпорації), вирішуючи його правові проблеми, може вважатися «корпоративним юристом», якщо він не займається корпоративним правом (а, наприклад, працює в договірному департаменті тощо).

Якщо розкривати зміст терміна «корпоративний юрист» через зміст терміна «корпоративне право», то доведеться також з'ясувати зміст і терміна «корпоративне право». Тут теж є дискусійні питання. Отже, ми вирішили звернутися із запитаннями до тих, хто займається корпоративним правом.

ЯК ВИ ТЛУМАЧИТЕ ТЕРМІН «КОРПОРАТИВНИЙ ЮРИСТ»? ЧИ ВВАЖАЄТЕ ВИ СЕБЕ ТАКИМ?

Олександр Окунев (директор Центру корпоративного управління Міжнародного інституту бізнесу):

- Я не знаю, що таке «корпоративний

юрист». І вважаю себе юристом, який спеціалізується у сфері корпоративного права.

Володимир Кравчук (к. ю. н., адвокат, директор ЮФ «УніверСалюс», м. Львів):

- Корпоративний юрист – це юрист, який є штатним працівником певної організації та займається переважно її справами. До корпоративного права він безпосереднього стосунку не має. Я – адвокат, спеціалізуюся в корпоративних справах (на спорах щодо участі в товариствах).

Олена Кібенко (д. ю. н., професор кафедри господарського права НЮАУ імені Ярослава Мудрого, старший партнер ЮФ «Інюрполіс», м. Харків):

- Мені здається, що корпоративний юрист це юрист, що працює на певну корпорацію, так званий юрист «in house». Корпоративні юристи відрізняються від адвокатів та юристів юридичних компаній. Тому себе вважаю не корпоративним юристом, а спеціалістом у галузі корпоративного права.

Інна Спасибо-Фатеева (д. ю. н., професор кафедри цивільного права НЮАУ імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент АПрНУ України):

- Корпоративний юрист – це фахівець

з глибокими знаннями корпоративного права, під яким я пропоную розуміти досить широке коло або систему норм не тільки в сфері юридичних осіб, а й оподаткування, конкурентного законодавства, ринку цінних паперів, договірних права тощо.

Це фахівець широкого кругозору, що базується на глибоких знаннях наукових доктрин, здатний до аналізу та продукування прогресивних ідей. Це той, хто має досвід практикуючого юриста, що ґрунтується на добротній освіті, причому постійно оновлюваній.

Я фахівець із досить тривалим строком адвокатської практики, численними зв'язками у широких колах наших колег-юристів – із судейської сфери, з адвокатської, нотаріальної, навіть міліцейської (щодо економічних злочинів, фінансових пірамід тощо), однак я можу лише певною мірою вважати себе корпоративним юристом.

На мою думку, такий юрист має щоденно перебувати у самій глибині корпоративної проблематики і на собі відчувати кожне проходження корпоративного спору, кожну лінію механізму реалізації корпоративних прав, кожну приховану дрібничку корпоративного конфлікту.

ЩО ПОРАДИТЕ ПОЧАТКІВЦЯМ, ЯКІ ПЛАНУЮТЬ ПОВ'ЯЗАТИ СВОЄ ЖИТТЯ З КОРПОРАТИВНИМ ПРАВОМ?

Олександр Окунев:

- Початківцям я б запросив на заходи нашого Центру, де вони отримують освітні та інформаційно-консультативні послуги, а також назавжди «захворюють» цією темою, яка в нашій країні далеко не вичерпана.

Володимир Кравчук:

- Перша порада – не беріться за корпоративне право, поки не прочитали 500 судових рішень. Друга – не починайте з корпоративного права – воно найскладніше. Третя – намагайтеся врегулювати корпоративний спір миром.

Олена Кібенко:

- Рекомендую активно вивчати не тільки законодавство України, але й корпоративне законодавство та практику інших країн – це дозволить сформувати комплексне сприйняття корпоративного права і більш повно зрозуміти багато інститутів вітчизняного законодавства.

Також спеціалістам у галузі корпоративного права слід добре розбиратися у суміжних галузях – цивільному, трудовому, податковому, адміністративному, кримінальному та міжнародному приватному праві.

Дуже корисним буде отримання знань з питань бухгалтерського обліку та звітності.

Інна Спасибо-Фатеева:

- Той, хто стоїть на початку цього не легкого шляху, має лише зрозуміти – вибору в нього немає. Юрист повинен бути добре освіченим у тому, що стосується його роботи, аби відчувати себе впевнено в будь-якій ситуації.

А ця впевненість досягається лише наполегливою працею, що з часом увінчається належним рівнем досвіду. При цьому не слід забувати про моральні засади суспільства, більше того – тримати їх каямертоном.

Утім, це стосується будь-якого фахівця: митця, науковця чи бізнесмена.

Це стосується всіх і кожного, хто прагне набутися цей досвід і стати достойною фігурою в тій грі, що йменується життям.

Славик БІГУН

«Юридична газета»

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ БУТИ В ЕПІЦЕНТРІ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ – ЦЕ ВАША ПРОФЕСІЯ

Майже кожне поглинання, освітлене на шпальтах ділових щоденників, передбачає роботу над ним корпоративних юристів.

Корпоративні юристи надають консультації з різного роду питань, пов'язаних із комерційною діяльністю компанії, такими як: злиття і поглинання, цінні папери, вихід на фондову біржу тощо.

Тривалість кожної трансакції залежить від розміру й особливостей справи. Деякі з них завершуються менше, ніж за тиждень, інші – тривають місяцями. Так, наприклад, купівля футбольного клубу Манчестер Юнайтед зайняла 15 місяців.

Окрім того, що корпоративний юрист

повинен добре розуміти право, йому потрібно мати комерційний склад мислення. Це передбачає розуміння бізнесу клієнтів і процесу виробництва зсередини. Розмір трансакцій, над якими працює корпоративний юрист, залежить від розміру юридичної фірми, на яку він працює. Юристи 20-ти найбільших юрфірм США та Англії обслуговують мільйонні та більйонні трансакції. Водночас їхні колеги в невеличких компаніях консультують власників, наприклад, сімейного бізнесу.

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА

Попри велике навантаження корпоративних юристів – години роботи без відпочинку, а іноді й безсонні ночі в офісі, більшість із них зберігає добре почуття гу-

мору. За такої роботи справжня насолода приходить, коли встигаєш завершити проєкт до «дедлайну».

Будні корпоративних юристів різняться залежно від того, скільки років вони в практиці. Досвідчені юристи координують роботу. Вони відповідають за зв'язок із іншими консультантами клієнтів, інвестиційними банками та бухгалтерами. Зазвичай вони також виступають контактною особою для клієнта і консультують компанії зі стратегічних питань розвитку їхнього бізнесу. «Метри» також відвідують різного роду зустрічі й ведуть переговори.

Молоді корпоративні юристи займаються дослідженням законодавства, розробкою угод тощо. Складність роботи молоді полягає у великому обсязі документів, з якими доводиться працювати.

«ЗА» І «ПРОТИ»

«За»:

- схвильованість від перебування в епіцентрі проведення багатомільйонних трансакцій;
- захват від згадування про супровід своїх справ у діловій пресі;
- виконання різноманітних цікавих завдань;
- гарна перспектива кар'єрного зростання.

«Проти»:

- «Цілодобова» робота й великий обсяг документів.

Юрій МУХІН

«Юридична газета»

За матеріалами часопису The Lawyer